

К. е. н. Суханова А. В.

Університет державної фіскальної служби України (Україна)

ОСНОВНІ ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВА

На сучасному етапі розвитку економіки, який характеризується високою швидкістю змін, нестабільністю та невизначеністю, для забезпечення безперервного процесу економічного розвитку кожне підприємство повинне прагнути до раціонального використання ресурсів, підвищення прибутковості виробництва, поліпшення якості продукції і задоволення соціальних потреб своїх працівників і населення території, на якій воно функціонує.

Економічний розвиток підприємства виступає інтегруючим видом розвитку підприємства, оскільки для будь-якого комерційного підприємства досягнення економічного ефекту є необхідною метою господарювання, а інші цілі (соціальні, технічні тощо) виступають обслуговуючими. Неврахування одного напряму розвитку може бути згубним для підприємства, тому крім меркантильних цілей підприємство повинно комплексно узгоджувати зміни усіх сфер діяльності.

Як показують дослідження наукових праць, не існує однозначної думки щодо поділу розвитку підприємства на види. Одним із видів розвитку підприємства є економічний розвиток підприємства, який в свою чергу поділяється на виробничий, фінансовий, інвестиційний, інноваційний, інформаційно-комунікаційний та маркетинговий види розвитку підприємства.

Економічний розвиток – незворотні, спрямовані, закономірні (кількісно-якісні та сутнісні) зміни економічної системи (у нашому випадку підприємства) в довготерміновому періоді, що відбувається під впливом економічних суперечностей, потреб та інтересів, зумовленість яких характеризується дією основних законів діалектики, що не виходять за межі глибинної внутрішньої сутності такої системи [2, с. 203]

Першоосновою і джерелом економічного розвитку підприємства слід вважати різноманітні зміни внутрішньо – системного характеру та зміни, що виступають результатом взаємодії економічної системи з факторами оточуючого зовнішнього

середовища. Ключовим моментом у даному процесі слід вважати протиріччя між обмеженими економічними ресурсами та необмеженістю економічних потреб людини.

На ефективність соціального розвитку промислових підприємств впливає ряд факторів, які поділяються на зовнішні і внутрішні.

До першої групи належать: рівень і ефективність соціального захисту населення з боку держави, рівень державної підтримки розвитку соціальної інфраструктури підприємств, доступність кредитних ресурсів, рівень податкового тиску.

Серед факторів другої групи є механізми формування і використання фонду соціального розвитку, застосовувана система оплати праці і матеріального стимулювання на підприємстві, ефективність економічного потенціалу підприємства, забезпеченість підприємства об'єктами соціальної інфраструктури, підвищення кваліфікації кадрів, управління соціальним розвитком на підприємстві [1, с. 156].

Існує загальна класифікація факторів впливу на економічний розвиток підприємства: за сферою впливу, об'єктами впливу та стадією життєвого циклу підприємства.

За сферою впливу виділяємо ринкові та ділові фактори, оскільки під економічним розвитком підприємства розуміється ділова та ринкова активність. Ділова активність підприємства пов'язана з внутрішніми чинниками – ми розвитку підприємства, а ринкова – із зовнішніми. При цьому, до ринкових факторів відносимо: репутацію, імідж, міжнародну конкуренцію, рекламну політику тощо. До ділових (внутрішніх) факторів відносимо: кваліфікацію керівництва та співробітників, рівень цін, структуру балансу, платоспроможність, ліквідність, співвідношення власних і залучених коштів, рівень прибутку, рентабельність тощо [3].

За об'єктом впливу фактори класифікуємо: на підприємство (стан економіки, НТП, міжнародні відносини, законодавчі акти, політична обстановка, кредитори, постачальники, конкуренти тощо), структурний підрозділ (асортимент, маркетингова стратегія і політика), фінансові операції (структура балансу, платоспроможність, ліквідність, співвідношення власних і залучених коштів, інвестиційна

привабливість, рівень прибутку, рентабельності, дохід на акцію, цінова політика, збутова політика [3].

Також ще одним важливим критерієм вибору факторів впливу на економічний розвиток підприємства є залежність від стадії життєвого циклу. Зовнішні й внутрішні фактори, що впливають на діяльність підприємства, формують його бізнес-середовище, яке фактично визначає становище підприємства на ринку, його економічний потенціал та фінансове благополуччя.

Отже, з викладеного можна зробити висновок, що представлена нами класифікація факторів, які впливають на економічний розвиток підприємства цілком характеризує суть економічної активності підприємства та дає змогу контролювати вплив факторів на діяльність підприємства. Це дозволить більш точно та обґрунтовано управляти підприємством та приймати правильні управлінські рішення в області економічної активності підприємства.

Список використаних джерел:

1. Ворожейкин И. Е. Управление социальным развитием организации : учеб. / И. Е. Ворожейкин. – М. : ИНФРА–М., 2011. – 176 с.
2. Економічний енциклопедичний словник : у 2 т. – Т. 1 / за ред. С.В. Мочерного. – Львів : Світ, 2005. – 616 с
3. Коваленко О.В. Концепція життєвого циклу підприємства та кризові фактори. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/biznes/2010_1/2010/01/100104.pdf

Талаш П. В., к. держ. упр. Величко Л. А.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ МОДЕЛІ РОЗВИТКУ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА

Важливими тенденціями розвитку світової економіки є глобалізація, посилення конкуренції, зміна її принципів, а також зростання ролі технічного прогресу. Інновації в сучасному світі є основним джерелом не тільки соціально-економічного прогресу, а й конкурентної переваги бізнесу [1]. Інноваційна діяльність економічних суб'єктів різного рівня набуває все більшого поширення, але при цьому мало вивчена і структурована з наукової точки зору.